

మొక్క మొక్క... వెధవది మొక్క... కళావర్ రాణి. అసలు మిగతా అటుండా ఎప్పుడో అయిపోయింది. ఈ ఒక్క మొక్క! వెధవ, చూసి నొక్కేకాదేమో మొక్కని ... కనీసం ఓ జోకర్... ఊహించు. వచ్చేట్టు లేదు జోకర్. అలా వచ్చేట్టు లేదు. జోకర్లు

కొట్టుతుంటారు. అప్పుడు వాళ్ళిట్టు వచ్చుదు. మూలుగు. తన మూలుగు లేని దేవుడు? "ఏమండీ!" మళ్ళీ గునుపు ... మొక్కలు కింద వడసే పైజామాతో ఊడ్చుకుంటూ కదిలాడు లోపలికి సుబ్బారావు. "ఏమండీ!" లోపల నుంచి మంచం - కుక్కడి - పీలుస్తూంది. కీర్తనని

విడుపు మొహాలే! చూస్తారు లేదు... రోగివే వెధవలు. ఇది బాగున్న రోజు వాళ్ళకి ... వాళ్ళు బాగుంటే దీనికి... వంతులు కావాలి! సుబ్బారావు కాళ్ళిడ్చుకుంటూ వెళ్ళాడు. "ఏమిటి?" వినుగా అడిగాడు "... " "ఊ... ఏమిటి?" నిరాశు.

అయినా మూటాడ నీయడం సీతని. దాని కేవలం నోరు పెరిగింది కనక! సుబ్బారావుకి అంత ఓపిక లేదు. రోజూ చచ్చేవాడికి, ఓపిక ఏనాడో చచ్చి పోయింది. వెనుగుమాత్రం మిగిలింది. కళావర్ రాణి ... వెధవ మొక్క వచ్చే ఉంటుంది. ఈ వీర విలవహితే... వెధవలు అడేస్తుంటారు. తనది డ్రావ్ కిందే లెక్క.

"ఊ, ఏమిటి?" గొంతు తీరంగా ఉంది. జవాబు రాదు. అసలే మూలిగే నక్క ... విడుస్తూంది. ఇది చాతవును. సుబ్బారావుకి చిరాకు. నిలబడలేదు. అవతలి కళావర్ రాణి వచ్చే ఉంటుంది. ఇవత రి కళామూర్తి ఉండగా ఆ రుంఠ సాగుతుంది? గట్టిగా చెప్పే ఏదో కూడదా?

మంచం దగ్గరగా కూర్చున్నాడు సుబ్బారావు. వీర విడుస్తూంది. ఎప్పుడో వేదవ లేదు కనక? వెధవలు... రెండో ఆట అడేస్తున్నారు. . . తనకి మొక్కలేస్తే బాగున్నా ... వీర గొణిగింది. చెవి ఆర్చి విన్నాడు. ఎప్పుడూ ఇంతే! పంఠ చిట్టించి నించున్నాడు... వీర కళ్ళు మూసుకుంది.

కళావర్

Art. N. M. R. 19

సీత కప్పిళ్ళ మాత్రం కన్నీళ్లు వ్రాయి. మిగతాదంభా చీకటి ... ఇంకా ఆ కప్పిళ్ళకి బంతుంది. తన్ను బంధించి వేస్తాయి. మంచం మీద పక్కగా కూర్చున్నాడు మబ్బారావు. సీత కళ్ళు తన కళ్ళలోకి చూస్తున్నాయి. చాలా రోజులైంది అలా చూసి ... చాలా బంబం చూస్తూంది సీత. తను భరించలేడు. "ఏమిటి, సీతా?" కళ్ళ కింద చూడతల్లా వచ్చు బిందించాడు మబ్బారావు.

సీతకి మరేం అక్కర్లేదు. తనలా పక్కన కూర్చుంటే ... తన గుండెలో అతడి వచ్చుతగలు తరలితే ... అదే వదిలేసి ... కళ్ళు పిలుస్తున్నాయి. పిరవంగా పిలుస్తున్నాయి. సీత ముఖం పిట్టా పిలిపాయి తెల్లగా కనిపిస్తోంది. బాబ్బు ఎండిపోయింది. సీత ముఖానికి ముఖం అందించాడు మబ్బారావు. గుండె అడిగింది లానించాడు. సీత...తన సీత... సీతకి మరేం అక్కర్లేదు ... గుండెపోపు ఎక్కడుంది? మబ్బారావు సీత ఎలా బిందించగలడు? ఈ పాద.

"మంచు మీ తినుకున్నాను సీతా." మబ్బారావు లేచాడు. "మన పిల్లలో లేదు. అవతలి పిల్లలోకి వెళతాను." మబ్బారావు లేచాడు. "ఎందుకంటే తింటావా? ఇదే కొత్త? ఎప్పుడూ ఉండేది. ఇలా దగ్గరగా కూచోండి, రాజు..."

"లేదు, సీతా! మేమే చూడలేను ... వెళతాను." మబ్బారావు తూలుతూ వదిలితాడు. మంచు మీదకి వెళ్ళాడు ఉంది. "గుతా! ఇంకా బాట...ఈ సీతా రింకా కావాలి. మబ్బారావు అదేమీ, గురూ! అయిపో తుంది." ఒక్క ముక్క...కళావర్ రాణి... కళావర్ ... అయినా ఇప్పుడొకడు ఉన్నాడు. అతని కూచోలేడు. కూచుంటే మళ్ళీ తనకి పిట్ట లేదు. చెప్పు తిడుస్తూ అడుటికి వదిలారు.

తన మంచువెయ్యి వాడు కళావర్ లాంటి వే మే ఉంటాడు... త! త! తను బిలెటి అడెయ్యవలసింది. ఎలాగూ పోతున్నాడు. ఒక్క క్షణం అగతే కొంచెం ముసగిడు. తనకే తెలుసు... అదేలే తన వెళ్ళే వాడు. ఒక్క ముక్క ... వ్వు ... టైము విడలుంది...వేడిగాలి ఇంకా పీస్తూంది.. అలుగడ్డలు ఉడకవెయ్యవచ్చు ఈ వేడిలో

మెట్టు దిగాడు మబ్బారావు. ఏ...ఏ... ఏదీ దగ్గర లేదు. ఎందుకు పెడతారా పిల్లలు? ఏ మంచుంది చచ్చింది పిట్ట దగ్గర? పిల్లలు తగలబెట్టించావ్వుంకొంచెం వచ్చింది. చిరాకు... మబ్బారావు తెండుగుణం వెళాడు. తూలుతున్నాడు. "అబ్బ!" కాలికి రాయి తగిలింది. రక్త

రుతూంది. అనేలు రక్తంలా ఉండలిసింది. సీత ఏదీస్తే తను మరి వెంచుడు. అది అనుకోకుండా చేసే ముల్లో కటి ... కళావర్ రాణి పాడు తనదేంటా? తను లేడు... తనవతాడి కక్కర్లేడు కాబోలు? కళావర్ రాణి గిలిపాయి ఉంటుంది... తనం పే తిను వేవాడు. ఎనిమిదయింది.

పెద్ద బజారులో పిల్లకి వెళ్ళాలా? పుడు మళ్ళీ అక్కడదాకా కళ్ళిద్దులేదు. ప్త కాఫీ తాగాలి. ఇప్పుడు తను పోలేడు. అయినా కొంచెం మునిగిం దేవోందికనుక? ఎందు మేమకోగానే తగ్గింది సీడు. మేమి కహితే ఎక్కడి కారు... అదంతే... ము బజారుకి వెళ్ళాడు. వెళ్ళలే కాలా తూలుతూ. కాస్త ముఖం కడుక్కుని వెళ్ళచ్చు... అయినా రేపు తెప్పికోవచ్చు. వెలాగూ అటు వెడతాడు ప్రత్యేకం నికొనం ఎందు కిప్పుడు? అనలు సీత ప్పు వెళ్ళవనే చెప్పలేదు అయినా ప్పాడు తను.

ఇంటికి వెళ్లి ముఖం కడుక్కోవాలి. ప్పుం తినెయ్యాలి. ఇవత తను ఒక్క ఒకా గెలవలేదు. గెలవతే ఎప్పుడూ ఒక్క ముక్కతో ... కళావర్ రాణిలో వచ్చిపోయింది. ఒక్కసారి గెలవాలి.

అంతా లేచిపోయారు పెద్దవలు! పిసం రావె ఎత్తి మూం పెడదానున్న బానం కూడా లేదు. పిక్కుముక్కలు గూట్లో ఉంటే తియ్యడం వచ్చుగానీ, మళ్ళీ అక్కడ వెళ్ళలేరు. ఆ ఏమ్మలే కాస్త అవతల పంచి తేకూడదా? దొంగ రాస్కెల్స్! ఒక్క బలిపింది... పిట్టని చేరవెయ్య కూడదు. పిట్ట తన్ను నాశనం చేస్తున్నది. ఇదిరలో తను తూలుకుండా వదిలేవాడు... ఆ రోజులు మళ్ళీ రావు. తనలో ఎంతుకల వచ్చి పోయాయి.

అప్పుం వండి ఏల్లలికి పెట్టేసరికి తొమ్మిది దాటింది. తనం ఇంత కలి కాదు. పిల్లల్ని గదిలో వదిలేట్టాడు. విన్నాడికి ఒక్క వెచ్చనయింది. ఎవరో ఒకరు ... ఎప్పుడూ ఇంతే. తనొక్కడే బాగున్నది. తనకే బద్దకం ఉంది. ఒక్క తూలుడు...సీత నిశ్చల్తంగా వదుకొంది. వాస్త్రీ తగ్గింది కాబోలు. దాని కింత కాఫీ కలిపి ఇయ్యాలి. కుంపటి అర్చేకాడు. పొట్టికి కిరసనాయిలు లేదా. కుంపటే గతి ...

"సీతా! కాఫీ తాగు... లే..." గ్లాసు పట్టుకు కూచున్నాడు. సీత మెల్లిగా దొర్లింది. కుక్కీమంచం కీర్రుమంది. కాఫీ తోడికింది...చేయ్యి మర్రుమంది. అనలే చిరాకు ... మబ్బారావుకి కోపం

వరిసర ప్రకృతి

పోతో - కట్టా రామ కృష్ణారావు (అనకాపల్లి)

వచ్చింది. పెదమ కొరకున్నాడు. తనకి తను విలవడు. తనమీద తనకి అడుపు త్పస్తే లేదు. సీతకి ఆరోగ్యం లేదు... ఉంది. రెం దాటుల వరసగా పోయాయి. అందుకనే త్పస్తే లేదేమో? సీతని మూడో ఆట ... త వివర గారంగా ప్రేమిస్తాడు... మూడో ఆట. చక్కగా వర్షాలు అయినా బొక్కం లేదు. త్పస్తే ఎలా ముక్కలు. ఈసారి వల్లరాణి అన్నీ కుట్ వస్తుంది? ఎక్కడో ఉందిట బొక్కం! అది బొక్కమా? త నా బురద మెచ్చు మన్నా కళావర్ రాణి కావాలి. కళావర్ రాణి వస్తే ఈసారి సీక్స్ వ్వు అవుతుంది. ఇస్సెట్ రాణి అయినా వదే. కళావర్

ఈ పేకలు కొంత త్పస్తే ఇస్తుంది. రాణి జోకర్ గానూ పెట్టుకోవచ్చు. ఒక్క తను జీవితాన్ని దీనితో లాగివెయ్యవచ్చు... ముక్క...కళావర్ రాణి...త సీసారి గెలవత అయినా ఇది బద్దకం వేర్పింది లాగా. తప్పదు. సీత విద్రహితూంది. త సీసారి త్పస్తే ఉంటే అదే చాలు. అదే ఇస్తుంది పేకలు! ఆట అయిపోయేది అన లిందాకా! అవతల వాడూ అయిపో వచ్చిం తప్పకుండా గెలిచేవాడు. తను అదీ పూరివెయ్యలేక పోయాడు...త్పస్తే తనకి లేదు రాదు. ఒక్క ముక్కలో తప్ప పోయింది ... ఒక్కటే ఒక్కటే ... కళావర్ రాణి ...

బయట మళ్ళీ చేరారు. ముక్కలు మేమకుని కూర్చున్నారు. తను వద్దన లేడు. తన కా బలం పోయింది. తను వ్యసనానికి బానిస! అది లేందే తనకి ఆనందం లేదు. సీత కళ్ళు మూసుకుంది. సీత ఇవతా అందంగా ఉంది...తను ప్రేమి స్తాడు గడక... ఇవతా పెదిమల మీద చిరువచ్చుకుంది...తప్పి ప్రేమిస్తుంది గడక... సీత కళ్ళు మూసుకుంది. పొప్పి తగ్గింది కాబోలు!

అవతల వాడూ అయిపో వచ్చిం దంటున్నాడు. వాడికి ఒక్క ముక్కేట! అయినా తనకే అవుతుం దాటి త సీసారి గెలవత తప్పదు. కళావర్ రాణి తనకి రాకుండా పోడు. కళావర్ రాణి రాకుండా తను పోడు. కోపం కుక్కీమంచం కీర్రు మంది. 'సీత మూలగుం లేదు.' గొణు క్కున్నాడు మబ్బారావు. అయిపోతూం దాటు... సీత మూలుగు వినిపిస్తూంది. 'సీత మూలగుం లేదు.' గొణుక్కున్నాడు మబ్బారావు. "తొందరగా కానియండిరా" విసుగ్గా అన్నాడు. చేతకాని వెద్దవలు... గంట సే పాడతారు.

ప్రేమ వదిన్నరయింది. పిల్లలు విద్రహితూన్నారు. అప్పుడే ఒక ఆట అయింది. తనూ వెళ్లి కూర్చున్నాడు మబ్బారావు. తనకి త్పస్తే ఇస్తుంది పేకలు. అందుకోసమే ఈ విడపురు గుర్తి పెంతుతున్నాడు తను! తనకి తెలుసు సీత తన కెక్కునని. సీత ఏదీస్తే కళావర్ రాణి... సీత ... కళావర్ రాణి...

సీత ఏడుస్తూంది... తన తొందూ వచ్చేసింది... వ్వు ... ఎర్రరాణి! తనకి వల్లరాణి కావాలి... కళావర్ రాణి ... మళ్ళీ రొండ్ దాటిపోయింది...సీత ఏడుపు నన్నుగవిచ్చిస్తూంది...వెక్కెళ్ళు... ఆయాపం ... తను విలవలేదు... వరల లేదు... ఈ ఒక్క ఆట... ఇంత తివరి దాకా వచ్చింది... గెలవాలి... ఈ తోజా ఇది గెలిచి తిరాలి. త్పస్తే కావాలి... సీత... కళావర్ రాణి... సీత ... కళావర్ రాణి...

నదులు-గాఢలు

గోదావరి

గలదు. నాకు, దానికి ఏమీ లేదం లేదు" అని జ్ఞానదేవు డన్నాడు.

"అయితే, మానీంను" అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు. దున్నపోతుని తీసుకు రమ్మన్నాడు జ్ఞానేశ్వరుడు. దున్న పోతుని తీసుకొనిరావడానికి వాళ్లు దానిని కొట్టిన దెబ్బలన్నీ జ్ఞానదేవుని పీనుమీద కనిపించాయి. జ్ఞానేశ్వరు డా దున్నును నిమురుతూ, దాని శిరస్సుపై వెయ్యి వేళాడు. వెంటనే ఆ దున్ను ఋక్కుల్ని వర్షించసాగింది.

వాండేడ వచ్చునరికి గోదావరి వెడల్పుగా ప్రవహిస్తోంది. ఇక్కడ మహారాష్ట్రుల ప్రాచీన వగరం ఉంది. పిక్కుల గురుద్వారం కూడా ఉంది. పిక్కుల వదన గురువు గురు గోవింద సింగ్ ఇక్కడే వరమవడించాడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో గోదావరి ఒక్కటే భద్రాచలం ఉంది. రామదామ, తాపిశ్శి భద్రాద్రి రామచంద్రుల గాఢ ముఠు సునిదితమే! ఇక్కడ ప్రతి సంవత్సరం శ్రీరామనవమితిఅతివైభవంగా ఉత్సవాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. ఈ పది

ఒక్కటే రాజమహేంద్రవేళం (రాజమండ్రి) ఉంది. చాళుక్య తొమ్మిది రాజుల రాజధానిగా ఈ వగరం ప్రసిద్ధి చెందింది.

ధవళేశ్వరం వద్ద ఈ వదికి ఆవకట్టు ఉంది. కాలవద్దూ అంగారు పంటలు పండుతున్నాయి. నేటి మహ ప్రభుత్వం ప్రణాళికలద్వారా ఈ వదిజలాళ్లు సంపూర్ణంగా ప్రవహిస్తాయి కాల్వల కై వివిధంగా పనిచేసింది.

గంగానది ఒడ్డున 12 సంవత్సరాల కొకసారి కుంభమేళా జరిగినట్టే, గోదావరి తీరంలోకూడా రాజమండ్రి వద్ద వుమ్మర స్నానాలు జరుగుతాయి. మన ప్రాచీన నాటక మహాకవి అయిన భవభూతి తన ఉత్తర రామనాటకంలో గోదావరినిగూర్చి విభదంగా, కమఠి యంగా వర్ణించాడు.

సేకరణ: కాలిపు వీరభద్రుడు

నల్లటి దున్నుటి మీద విసిరిన మల్లెల్లా నే ఉన్నాయి నక్షత్రాలు. సేక ముక్కులు ఉండి వినోదాదు తను! చల్లగా ఉండి... ఇప్పుడు సుబ్బారావు తూటలుం లేదు. ఎటూరుగా, హుషారుగా నడుస్తున్నాడు. మళ్ళీ క్రితం జన్మ సుబ్బారావు చెప్పాడు. సైకిలు వీధి కొన ఇంట్లోది తీసుకున్నాడు. ఈవేళ సైకిలు తన బెంపుతో తొక్కగలడు. పోంగా తొక్కుతున్నాడు. చల్లగా, హాయిగా ఉంది. తను అటు గెలిచాడు. కళావక్ రాడి భలేగా వచ్చింది!

పెద్ద బజార్లో పిచ్చు మూసినేకాదు. అవతల పురో పాపు ఉంది. అది బల్లె నాలుగు గంటలూ పనిచేస్తుంది. అక్కడ దొరికింది. సుబ్బారావు తప్పిలో సైకిల్ తొక్కుతున్నాడు. ఇండాకా కళావక్ రాడి వచ్చింది. తను గెల్చాడు. ఇండాకా సీత నచ్చింది. తను సేకముక్కులు డింపే శాడు. ఇప్పుడు తనకి మంచు పోలింది. తను తూటలం లేదు...కలులు చెప్పాడు. హాయిగా ఉంది...తనకి తప్పిలో పొందుగా ఉంది... సీత తనది.

సీత కళ్ళ మూసుకునుంది. సీత అందంగా ఉంది, తను ప్రేమిస్తాడు కనక! సీత అందంగా వచ్చాడూ ఉంది, తన్ని ప్రేమిస్తాంది కనక! పిల్లలు విద్రావతున్నారు.

"సీత! ఎందు తెచ్చాడు. రే... మేముకో ... ఈ..." సీతని కుదుపు తున్నాడు సుబ్బారావు. "సీత! సీత!" అదుర్దాగా కుదుపుతున్నాడు సుబ్బారావు.

కుక్కీమంచం కీచుమనము... సీత రోగం తీరిపోయింది. సీత పురి మూంతులు సీత మళ్ళీ విడవడు ... కళ్ళపిట్ట తిరిగింది సుబ్బారావుకి. మంచం సీటి సారలో కదలాడినట్లు యింది. "సీత!" అంటూ సీతకి గాఢంగా ముద్దు తెల్పు కున్నాడు. తిగ్గరగా విడిచాడు సుబ్బారావు. సీత అందంగా విరునవ్వు చిందిస్తోంది, తన్ని ప్రేమిస్తాంది కనక! సీత అందంగా ఉంది, తను ప్రేమిస్తాడు కనక!

సుబ్బారావు సీతమీదే ముఖం అన్ని నిమరపోయాడు.

మనిషి విత్రమైనవాడు. ఒక పని చేస్తాడు. విఫలమైతే మళ్ళీ ఇంకా కన్నవడతాడు. మళ్ళీ విఫలమైతే ఇంకా కట్టుదిట్టం చేస్తాడు. ... కానీ అంత జాగ్రత్తగానూ, కట్టుదిట్టంగానూ మొకటే చేస్తే? ... అతడు మనిషి కాడేమీ! సాయంకాలమే సుబ్బారావు పెద్ద బజారుకి వెడితే పండు దొరికేది... సీత బ్రతికేదేమో? కానీ సుబ్బారావు— అతడి ప్రితిలో ఉన్న పురో మనిషి—అలా

దేమో? అంతిమ వేళ అలా యిందని మనిషి ఒక వాడు... అంతవరకాల చెప్పాల్సింది లేదు. సుబ్బారావు సుబ్బారావు సీతాదు ముక్కు. ఒకరంటం ఏమీ కలసింది. ముక్కు వివా? లేనదేమీ. అలాకాదు. సుబ్బారావు వెళ్ళాం పోయింది మిగతా వాళ్ళు వచ్చారు ... సుబ్బారావుని ముక్కు పోకారు... ఇప్పుడు అతన్ని అందము సైకిలు, అందం తీరిమికి వెళ్ళుకున్నారు. ముందరం అలాకూడా తీరిపోయింది లేవనియలేదు సుబ్బారావు లేచా! ఏనాడూ సుబ్బారావుని అతని జన్మకాన్ని గూర్చి చెప్పలేదు. నా, దాన్ని చెందారు. కానీ ఆటలు కలుగు.

ఒక్కడం పెద్ద వేరవేం కాదు. అదో సీతగతం. సూజమై నది. పాపుళ్ళు దున్ను నేరంగా చూడలేదు అందుచేతే సీత అనే తప్పని, దాని ఫలితం బట్టి సుబ్బారావు నేరంగా పరిగణిస్తున్నాడు. నేని సుబ్బారావు నేరమే! నేరంకానీ సీతం ఒక డిక్కనక. దాని ఫలితం అన్ని పెద్ద నేరంగా మారుతుందా? తనకి అలా కనిపిస్తాడు. ఫలితాన్నిబట్టి నేరంపై కనిపిస్తాడు! ఇప్పుళ్ళూ పిచ్చి ఉరు కుళ్ళు ఇవాళ దాని ఫలితం చూసి సుబ్బారావు అంతలా నేరంగా చిత్రించిన సుబ్బారావు మిత్రభ్రంధం. నలుగురూ కలిసి దున్నుపోకారు సుబ్బారావు. సేతు అంటూ దున్నుపోసింది సుబ్బారావు.

సుబ్బారావు తప్పిగా చిత్రిం తున్నాడు సుబ్బారావు కళావక్ రాడి ముక్కు వచ్చింది. సీత గెల్చాడు... సీతని పిచ్చి సెల్లు వచ్చాడు... తనకి కన్నీళ్ళు వచ్చాయి. సీత నవ్వుతూంది... సేకముక్కులు చెంపే కుదు... కళావక్ రాడిని కూడా... కళ్ళ నలుగుర్నీ వెళ్ళగొట్టేలా...తను అలాకూడా నడుస్తున్నాడు. విప్పుడో ద్రటి జన్మలా ఉంది. సీత విద్రావి నుస్తాంద.

సుబ్బారావు తప్పిగా చిత్రిం తున్నాడు.

నిజాయితీ
ప్రపంచంలో వివేకారించే ఎన్నిభూతాలకంటే ప్రమాద రమైనది నిజాయితీ లోపం వడ మనేదే.
— ప్రోడ